

Daniela Šimorová

ETNICKÉ PÍSNIČKY, HRY, TANCE A NÁPADY ZE 7 KONTINENTŮ

Etnickou písničkou kolem světa

Obsah

- **Úvodní slovo str. 4**
- **O autorce str. 5**
- **Severní Amerika - u Indiánů**

Píseň Ya Há H-Wej	str. 6
<i>Noty, text, o písničce, výslovnost, doprovod, variace, tanec</i>	
Hudební nástroje Severní Ameriky	str. 8
Tvoření Severní Amerika	str. 9
Z kuchařky Severní Ameriky	str. 9
Pohyb a hry Severní Amerika	str. 10
Indiánské písmo	str. 10
Indiánské omalovánky	str. 11

- **Jižní Amerika - Slunce, Sluníčko a v latinsko - americkém rytmu**

Píseň Sol, Solecito	str. 15
<i>Noty, text, o písničce, výslovnost, doprovod, variace, tanec s maskami</i>	
Latinsko - americké tance	str. 16
Hudební nástroje Jižní Ameriky.....	str. 17
Tvoření Jižní Amerika	str. 18
Z kuchařky Jižní Ameriky	str. 18
Pohyb a hry Jižní Amerika	str. 19
Počítáme španělsky.....	str. 20
Latinsko - americké omalovánky	str. 21

- **Asie - za zpěvu manter**

Píseň Sa Ta Na Ma	str. 25
<i>Noty, text, o písničce, výslovnost, provedení, doprovod</i>	
Píseň I am happy, I am good	str. 27
<i>Noty, text, o písničce, výslovnost, provedení, doprovod, pohyb</i>	
Hudební nástroje Asie	str. 29
Tvoření Asie	str. 30
Z kuchařky Asie	str. 31
Pohyb a hry Asie	str. 32
Japonské písmo	str. 33
Asijské omalovánky	str. 34

- **Afrika - hraní s ozvěnou a rytmem**

Píseň Čey Kuley	str. 38
<i>Noty, text, o písničce, výslovnost, provedení</i>	
Píseň A Ram Sam Sam	str. 40
<i>Noty, text, o písničce, provedení, pohyb</i>	
Hudební nástroje Afriky	str. 41
Tvoření Afrika	str. 42
Z kuchařky Afriky	str. 43
Pohyb a hry Arika	str. 44
Bubnujeme	str. 44
Africké omalovánky	str. 45

Obsah

• Austrálie - povídání zpěvem a klokaní

Píseň In Na Nay	str. 49
<i>Noty, text, o písničce, výslovnost, provedení</i>	
Domorodá hudba	str. 49
Píseň Kangaroo, kangaroo, hop, hop	str. 50
<i>Noty, text, o písničce, výslovnost, provedení s pohybem</i>	
Zvířata Austrálie kartičky k vytisknutí	str. 52
Hudební nástroje Austrálie.....	str. 53
Tvoření Austrálie	str. 54
Z kuchařky Austrálie	str. 55
Pohyb a hry Austrálie	str. 56
Australské písmo	str. 57
Australské omalovánky	str. 58

• Evropa - Kubo, Ivane, Jakube, Jane, ještě spíš?

Píseň Bratře Kubo	str. 62
<i>česky, anglicky, francouzsky, německy, italsky, španělsky, rusky, maďarsky</i>	
<i>Noty, text, o písničce, výslovnost, provedení, doprovod</i>	
Hudební nástroje Evropy	str. 66
Tvoření Evropa	str. 67
Z kuchařky Evropy	str. 68
Pohyb a hry Evropa	str. 69
Vlajky Evropy k vytisknutí	str. 70
Evropské omalovánky	str. 74

• Antarktida - zvuky ledu

Počasí na hudební nástroje	str. 80
Zvuky ledu	str. 80
Skleněná harfa	str. 81
Písň velryb	str. 81
Písnička o Antarktidě	str. 82
<i>Noty, o písničce, provedení, text</i>	
Tvoření Antarktida	str. 84
Pohyb a hry Antarktida	str. 84
Básnička Antarktida	str. 84
Omalovánky Antarktida	str. 85

Seznam použité literatury a pramenů	str. 88
Z dílny autorky	str. 90

Úvodní slovo

Hudba je univerzální řeč lidstva. (Henry Wadsworth Longfellow)

Hudba je prostředek komunikace mezi lidmi, umožňuje naladit svá srdce, sdílet emoce, harmonizovat sebe sama, cítit se lépe, radostněji, šťastněji, uvolnit se, zapomenout na starosti, odkrýt své lepší já... Je výjimečným pedagogickým prostředkem - začneme zpívat, děti se ztěší, přestanou se dohadovat, sledují naše pohyby, napodobují je, pobrukují si slova, která ještě nikdy neslyšely, v jakémkoli jazyce, a úplně zapomenou na to, že se zrovna s někým o něco přely či přetahovaly... Zpívejme si s dětmi, když na něco čekáme, přidejme ke slovům pohyby rukou a zaměstnejme tak ruce. Občas mne napadne, že používání této „techniky“ je tak trochu manipulace, pak se ale zadívám do rozzářených dětských očí, které přímo visí na mých prstech, které doprovází pohyby slova písničky – a odpověď je jasná, hudba je radost, hudba je sdílení, hudba je harmonie...

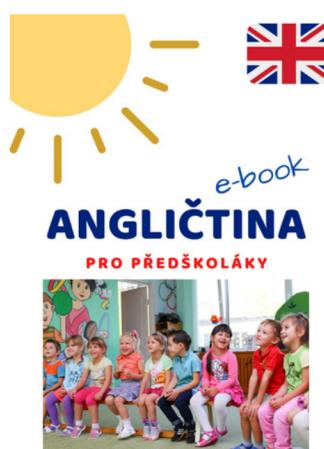
Kdyby se vesmírný pozorovatel mohl zaposlouchat do zvuků naší planety a odmyslet si nelibý hluk, který způsobujeme, zjistil by, že Země je planetou tónů, že hudba se ozývá skoro ze všech jejích koutů. Lidé všech světadílů, snad s výjimkou tiché, větry bičované Antarktidy, provází hudba od neepaměti životem. Lidé si po tisíce let zpívali, společně bubenovali, hráli na nejrůznější nástroje a tančili. Myslím, že naší uspěchané době chybí sejít se večer kolem ohně a pořádně se oddat hudbě celým tělem a celou duší. My „civilizovaní“ lidé jsme omotáni klubkem strachů a předsudků a nějak se neumíme opravdu svobodně radovat, vylézt na kopec a zplna hrdla vyzpívat svou píseň do větru...

Při práci na tomto "zpěvníku" jsem shlédla a slyšela stovky videí a nahrávek z celého světa. Jedno je jasné, čím méně vyspělá země, ze které záznam pochází, tím více opravdové radosti. V Africe i Arábii jsem na vlastní oči viděla, jak si celá třída i s učiteli stoupne do kruhu, všichni bubenují, tleskají a jášají a doprovází tanečníka uprostřed. Mým přáním je, abychom se i my a naše děti mohli takto radovat z bohatství života – s chutí do toho! Zvu Vás na malou cestu kolem světa... Co kontinent, to písnička (i víc), náměty na hudební doprovod, hudební hry, typické hudební nástroje s obrázkovými kartami, pohybové hry, tipy na výtvarné aktivity, ochutnávky z místních kuchyní, domorodé hry a mnoho dalšího... Metodika pro použití ve školce, škole, doma, na táborech, kde libo :)

O autorce

Zpívám, hraji na kytaru, baskytaru, klavír, etnické hudební nástroje, indiánskou flétnu, tvořím autorskou intuitivní meditativní hudbu. Zúčastnila jsem se mnoha hlasových a hudebních dílen s předními hudebníky z celého světa. Hrála jsem třeba s Han Hepi Waště (CD Indiánské a jiné písňě), ekologickou kapelou Ekopela (CD Ekohrátky z Vyšehrádku), zpívala s Alunaire. S předními českými hudebníky jsem nahrála autorské **CD Modlitba pro planetu Zemi, na něm můžete slyšet desítky etnických nástrojů z celého světa, mnohé z nich jsou představeny v této publikaci**. Jsem zkušená předškolní pedagožka, pracovala jsem se školními dětmi během letních indiánských týdnů. Jako ředitelka MŠ jsem získala výjimečné ocenění České školní inspekce za inspirativní praxi. Pro MŠ a ZŠ dělám výchovný pořad S písničkou kolem světa. Miluji cizí jazyky a poznávání rozmanitosti světa. 12 let jsem vedla jazykovou školu, která vyučovala 31 jazyků. Vedu zájitzkové kurzy pro pedagogy. Bubnuji s dětmi. Jsem autorkou e-booků **Angličtina pro předškoláky** a **Bubnování s předškoláky a malými školáky**. Více o mé tvorbě na www.danielasimonova.com.

Afrika - hrani s oruěnou a rytmem

Píseň

Čey kuley

Voice
 Cey cey ku - ley, cey cey ku - fi - sa, ku - fi san lan - ga, ka - ta ci lan - ga
 Vo.
 kum a dey hey, kum a dey hey hey.

Text

první zpěvák	sbor opakuje
<i>Čey čey kuley,</i>	<i>Čey čey kuley</i>
<i>čey čey kufisa</i>	<i>čey čey kufisa</i>
<i>kufisa langa</i>	<i>kufisa langa</i>
<i>kata či langa</i>	<i>kata či langa</i>
<i>kum a dey hey</i>	<i>kum a dey hey</i>
všichni: <i>kum a dey hey, hey</i>	

O písničce

Jedná se o africkou lidovou písničku, velmi oblíbenou po celém světě. Pochází pravděpodobně z Ghany, existuje v mnoha verzích, slova se mírně liší. Význam slov označuje většina zdrojů za ne zcela jasné, zdá se, že se jedná o žertovný popěvek... Nicméně uvádí se i překlad a vysvětlení pohybů, doprovázejících písničku, velmi uceleným způsobem, proto jej zde uvedu. Původní verze mohla vzniknout v jazyce jednoho z malých kmenů na území Ghany a je tedy možné, že slova nebyla ostatním srozumitelná a byla rychle pozměněna. Z mnohých od sebe se lišících verzí jsem zvolila uvedenou kombinaci slov a melodie.

„Pokud jsi na širém oceánu se svou lodkou, rychle se vrat, přichází dešť.“

Jižní Amerika -

Slunce, sluníčko a u latinsko - americkém rytmu

Píseň

Sol, solecito

C

Voice Sol so-le - ci - to ca - lién-ta me un po - qui - to por hoy y por ma - ña - na por

Vo. to - da la se - ma - na. Lu - na lu - ne - ra, cas - ca-be - le - ra, hoy y por ma -

Vo. 14 ña - na por to - da la se - ma - na.

Text

***Sol solecito, caliéntame un poquito,
por hoy y por mañana, por toda la semana.
Luna lunera, cascabelera,
por hoy y por mañana, por toda la semana.***

*Slunce, sluníčko, zahřej mě trošičku,
na dnešek i na celý týden.
Měsíci, měsíčku, zvoníš rolničkami,
pro dnešní den i pro celý týden.*

O písničce

Jedná se o lidovou dětskou písničku o slunci a měsíci. Je rozšířená ve španělsky mluvících zemích, tedy hojně i v zemích Jižní Ameriky. Originální text je delší, po úvodu o sluníčku následují věty o různých zvířatech a dokonce i Pinocchiově. Pro účely využití s dětmi, které se neučí španělsky, jsem písničku upravila, střední část vypustila a za úvod o sluníčku jsem přidala závěrečnou část o měsíci a zopakovala „dnešní den a celý týden“, text tak nebude tolik náročný. Text je španělsky.

Výslovnost

Slova, která se vyslovují odlišně, než bychom je přečetli:

solecito /solesíto/

caliéntame /kaljéntame/

un poquito /unpokíto/

hoy /oj/

mañana /maňána/

toda /tóda/

semana /semána/

luna lunera /lúna lunéra/

cascabelera /kaskaveléra/

Doprovod

- **Kytara, ukulele** – dá se zahrát na jeden akord
- **Rumbakoule** - doprovázet po celou dobu
- **Ozvučná dřívka** – na každou první dobu
- **Panova flétna, okarína** – hrát melodii
- **Tleskání** – do rytmu

Variace

- zvolit nástroj dle možností, možný je i jen doprovod na perkusní nástroje
- 1 předzpěvovač a sbor opakuje – tento způsob je velmi efektní při učení se slov i hodně zábavný
- všichni sborově

Tanec s maskami

Vyrobit masku Slunce a Měsíce, pokud nechceme dětem dávat masky, můžeme obrázek Slunce a Měsíce vystřihnout, připevnit na něj provázek a dát jim jej kolem krku. Děti stojí v kroužku a hrají na rytmické nástroje či tleskají, na první polovinu písničky tančí v kroužku či běhá kolem kroužku dítě, které představuje Slunce, na druhou polovinu dítě, které představuje Měsíc. Slunce a Měsíc mohou nakonec tančit spolu.

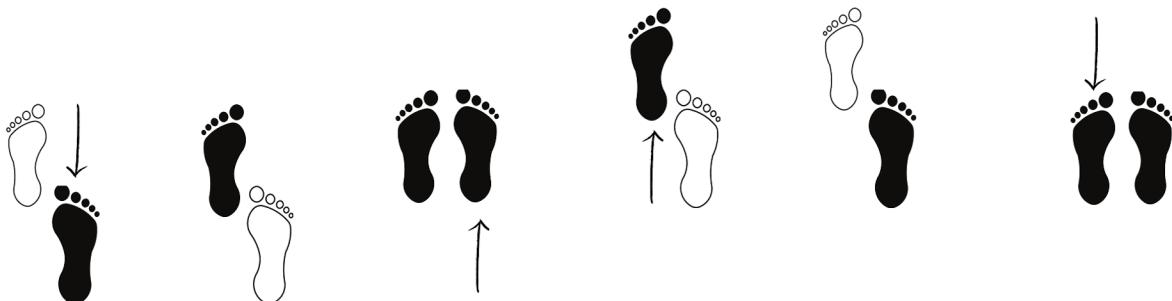
Jižní Amerika - tance

Conga: tanec velmi oblíbený v zemích Střední a Jižní Ameriky, má jednoduchou choreografii, takže se s dětmi dá dobře vyzkoušet a užít. Můžeme tančit na různé latinsko-americké rytmusy, sambu, bossa novu atd., využijme jakoukoli hudbu, kterou máme k dispozici.

- Uděláme řadu, chytíme oběma rukama za pas kamaráda před námi.
- Krok levá noha, krok pravá noha, krok levá noha, pravé chodidlo kop do strany.
- Krok pravá noha, krok levá noha, krok pravá noha, levé chodidlo kop do strany.

Salsa: vyzkoušíme s dětmi základní kroky, cílem je užít si rytmus a radost, která z hudby přímo prýští, na dokonalosti kroků nezáleží ☺. Salsa – základní krok:

Doby: 1 - 2 - 3, 4 - 5 - 6 - 7, 8

Pohyb a hry

• Hra s peříčky:

- Foukáme do peříček, aby zůstala ve vzduchu.
- Nosíme peříčka na dlani opatrně, aby nám neuletěla, jak rychle to dokážeme?
- Házíme peříčky jako oštěpy.

• **Motýlí schovávaná** – v kmeni Ojibwa věřili, že kdo dokáže sedět tak tiše a nehybně, že si na něj sedne motýl, bude mít štěstí. Hru hrály malé dívky. Jedna si zakryla oči a zpívala: *Motýlku, motýlku, ukaž mi kam jít...* Ostatní se schovaly, musela je najít beze slov podle stop, které zanechaly při pohybu po okolí. Dokážeme nějakou takovou stopu vůbec najít?

• **Stopovaná** – po dešti v lese můžeme v bahně hledat stopy zvířat a zkoušet je poznat. Můžeme si vzít s sebou také sádru, kolem stopy si dát kroužek z tvrdého papíru, rozdělat si na místě trochu sádry s vodou a stopu vylít. Po zaschnutí odlitek můžeme vyndat.

Indiánské písmo

měsíc		lov		cesta		muž		mír	
děšť		rybolov		tábor		žena		síla, lesní moudrost	
vítr		stopy		oheň		dítě		Manitou	
bouřka		hory		mluvit		náčelník		slunce	
sníh		jezero		1 rok		bojovník na koni		noc	
mráz									
sněží		řeka		blízko		přítel		láska	
nahoře		ostrov		mnoho		slyšet			
dole		tráva		dobře		vidět			
daleko		les		špatně		mír			
						válka			

Hudební nástroje

Opičí bubínek

Oboustranný bubínek, na který se hraje otáčením zápěstí.

Zvonkohra

Často bambusová, známe ji z japonských zahrad...

Oud

Strunný nástroj hruškovitého tvaru používaný hojně v hudbě arabské a židovské kultury.

Ruan

Čínský nástroj se čtyřmi strunami podobný loutně.

Shakuhachi

Japonská flétna.

Mazira

Malé činelky.

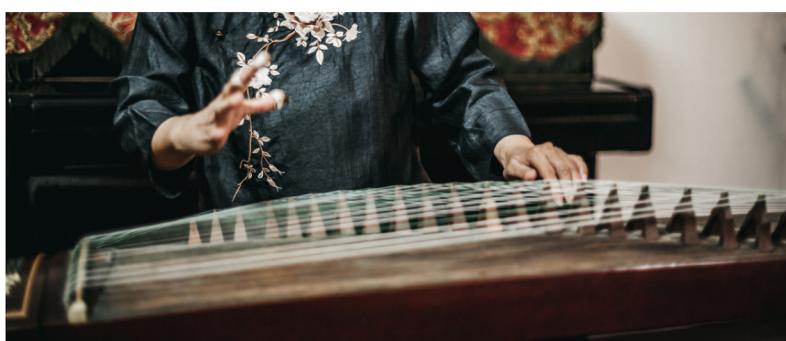
Tamtam

Asijský bicí nástroj podobný gongu.

Riq

Tradiční arabská tamburína.

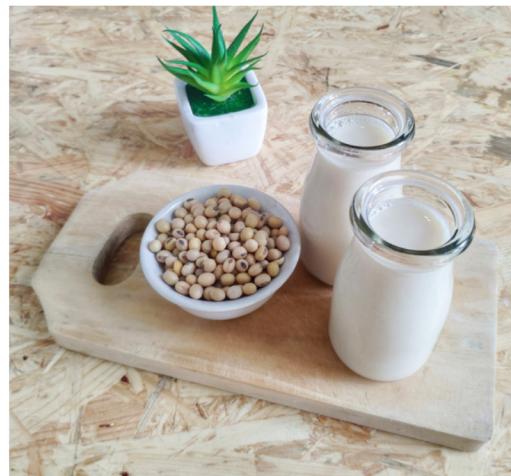
Čínská harfa

Harfa, na kterou se hraje v horizontální poloze, v sedě, je na podstavcích před hráčem.

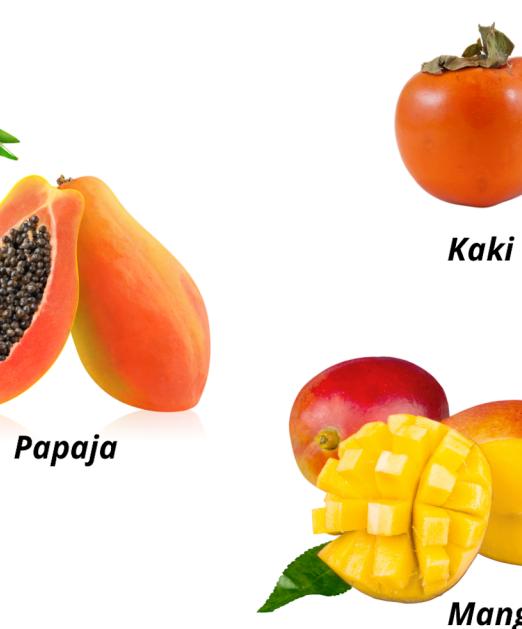
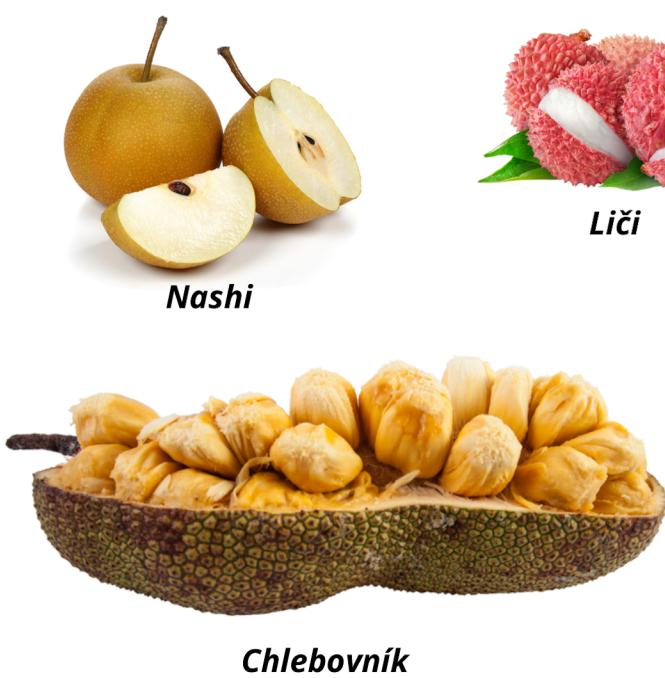

Z kuchařky Asie

- Sójové mléko** – 1 díl sojových bobů, 8 dílů vody, špetku soli, plátýnko, pokud chcete ochucené mléko pak cukr, skořici nebo pravou vanilku dle chuti. Sojové boby přes noc namočit, vodu slít a boby důkladně propláchnout. Po částech rozmixovat boby na kaši, trvá to asi 3-5 minut. Přes plátýnko důkladně přečedit. Hmota co zbyde se jmenuje Okara a dá se použít do pečení, či pomazánky. Přezenou tekutinu přivést do varu, přidat špetku soli, eventuelně cukr, vanilku nebo celou skořici a vařit na mírném ohni asi 20 minut. Míchat a sbírat pěnu. Schludit na pokojovou teplotu, sebrat případný škraloup. V lednici vydrží až 1 týden.

- Rýže, nudle** – zkusíme stolování s jídelními hůlkami. V Číně se zbytky jídla či kosti házely tradičně za sebe... ☺ Dnes se v restauracích běžně hází kosti doprostřed stolu a po jídle číšník vše zabalí do igelitového ubrusu a vyhodí. Na stolech bývá každý den připraven větší počet takových ubrusů na sobě...
- Čaj** – Čajový obřad – nemusí být nijak přesně asijský, stačí čaj obřadně přinést, rozložit šálky a rozlít, s kulisou čínské hudby to bude zážitek.
- Tropické ovoce** – asijská hruška nashi, liči, kaki, chlebovník, citrusy, banán, papája, mango, kiwi – ochutnávka.

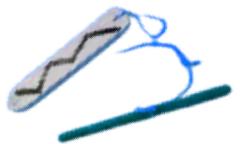

Tvoření

- **Pomalovaní jako Austrálci** – tečkami vytvoříme na obličeji obrazce ve stylu australských domorodců, použijeme bílou obličejomou barvu, nebo jen krém na obličeji. Pozor na alergie.

- **Bzučák** – špejli ozdobíme australskými znaky či tečkovanou malbou, přivážeme na jeden konec delší provázek. A roztočíme – vyzkoušíme hru na typický australský nástroj.

- **Didgeridoo** – pevnější papírovou ruličku (od utěrek nebo delší) pomalujeme základní barvou zemitého odstínu, po zaschnutí ozdobíme domorodými vzory. Na didgeridoo se hraje tak, že se do jednoho otvoru prská. Po chvíli zkoušení se podaří zvuk vyloudit. Na větší didgeridoo můžeme použít trubici od vysavače.

- **Bumerang** – složíme z papíru jako origami.

- **Domorodá malba** – na čtvrtku obkreslíme podle připravené šablony klokana. Obrys nakreslíme tuší a přidáme domorodé symboly. Po zaschnutí vybarvíme pozadí teplými zemitými odstíny a klokana hnědě. Pokročilejší děti mohou obrys klokana namalovat tečkovaně – typické australské umění je tvořeno

- **Malujeme barvami země** – australští domorodci používali jen barvy, které mohli získat v přírodě. Vyzkoušíme jakoukoli hlínu – usušíme, nadrtíme, prosejeme přes jemné síto, případně hlínu namočíme a procedíme přes jemné síto. Do hlíny můžeme přidat tvaroh, vajíčka či třešňovou smůlu. V létě můžeme vyzkoušet šťávu z rozmačkaného ovoce. Zelená - rozmixovat tmavě zelené celerové listy s vodou. Žlutá – kurkuma. Fantazii se meze nekladou ☺

Omalovánky

- k vybarvení

Paris
France